

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyenes hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilnter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Nemzeti népnevelés.*

írta: Halász Ferencz, min. tanácsos.

Nyelvben és érületben egységes magyar nemzeti állam! Ez a főcél, a mely felé mindannyiunknak okos tervszerűséggel, szívós kitartással törekednünk kell. Azt a természetadta, csodás keretet, a mely szép hazánkat a Kárpátok bérceivel és a Duna-Dráva hullámaival körülövezi, be kell töltenünk testvéries érzelmi, egymást megértési tudó magyar nemzettel.

Ha ezt a célt elérhetjük, ezeréves fennállásunk örök időkre biztosítva van. Ha azonban bábeli nyelvzavar és ellenségeskedés dúlna tovább is közéletünket, menthetlenül szétzülünk, más nagy nemzetmólochok zsáknyáivá leszünk.

Ámbár az alkotmányos korszak beállta óta letelt 40 év alatt népoktatásunk kétségtelenül nagy arányokban fejlődött, mégis e téren bizony még nagyon sok a tennivaló. Elég, ha csak azt említem, hogy a magyar anyaországban a hat éven felül való népességnek még mindig 38%⁶/₁₀-a nem tud írni-olvasni, és hogy az anyaország népességének jó 40%⁰/₁₀-a nem beszél az állam nyelvét.

Pedig az elvitázhatatlan, hogy nemzetünk jövőjét, egyéb más tényezők mellett, csak úgy biztosíthatjuk, ha a nép millióit a magyar hazafias irányú és a közéletre is kiható népoktatásban részesítjük.

Gr. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, áthatva a nemzeti irányú népoktatás nagy fontosságát, korszakos jelentőségű népoktatási törvényeivel biztosította, hogy bizonyos idő múlva az ifjú nemzedék nemcsak az írás-olvasásban, de az állam nyelvének ismeretében és hazafias szellemben is kifogástalan készségre és érületre jutni fog.

Apponyi kormányzásának súlypontját a nép művelésére fordítja; és alig háromévi minisztersége alatt oly eredményeket ért el, a melyek a legvérmesebb reményeket is felülmulják.

Megalkotta a nem állami elemi népoktatás jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandó-

* Az Országos Magyar Iskola-Egyesület 1909. évi naptárából.

ságairól szóló 1907: XXVII. t.-cikket, a mely minden iskolától, az államellenes irányzatok kerülésén felül még azt követeli, hogy a magyar czímernek és zászlónak, a magyar történelmi emlékeknek és ezek révén a hazafias szellem pozitív ápolásának tért nyisson; hogy az állami nyelv tanításában elérje azt a minimális eredményt, mely az 1879: XVIII. t.-cz. szándékának megfelel, és ezzel a nemzeti összeforradás ügyét szolgálja; és hogy a tanító a magyar király, magyar haza és magyar alkotmány iránti hűségét esküvel megerősítse. A tanítói fizetés kiegészítésére nyújtott állami segély föltételül pedig még azt kívánja a törvény, hogy minden államsegélyes iskolában a magyar nyelv, számtan, a magyar földrajz, magyar történelem és alkotmánytan a miniszter kiadta tanterv szerint és ő jóváhagyta tankönyvek segítségével taníttassék. A törvény végrehajtása érdekében gondoskodott Apponyi az állami felügyelet hatékony kiterjesztése felől; és nincs kétség az iránt, hogy ezen törvény által a magyar hazafias irányú népoktatás terjesztésében néhány év múlva igen öröndetes eredményeket tapasztalni fogunk. Itt megemlítyük, hogy a községi és felekezeti néptanítók fizetésének kiegészítésére az állam az 1909. évben már 8 és fél millió koronát fordít.

Másik nagy alkotása Apponyi miniszternek az állami elemi népoktatási tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népoktatás helyi felügyeletéről szóló 1907: XXVI. t.-cikket. Az állami népoktatás hazánkban elsőrangú kulturpolitikai jelentőséggel bír, mert az eddigi tapasztalatok fényesen igazolták, hogy az egységes magyar nemzeti állam megteremtésében az állami népoktatás egyike a leghatásosabb eszközöknek. A közoktatási kormányzatnál tradicionális elv, hogy sehol nem erőszakolja az állami népoktatást, a mely önmagától is oly népszerű és vonzó erővel bír, hogy közsegeink vetélkedve kérelmezik népoktatásuknak állami kezelésbe való vételét. Az állami népoktatásnak nagyarányú fejlődését mi sem igazolja nyomatékosabban, mint az az adat, hogy ezelőtt 13 évvel, 1895. évben csupán 1500 állami tanítónk volt és akkor az állami oktatásra csupán 4 millió korona költség fordított, míg az 1909. évi

állami költségvetésben, az ez év őszén megnyitól új állami iskolákkal együtt 7 ezer állami tanító illetménye van felvéve, és az állami oktatás összes költségei 15.834.515 koronára rúgnak. Meg kell említenem, hogy ezen rendkívül nagy emelkedés legnagyobb aránya éppen Apponyi kormányzásának idejére esik. Ez az egy körülmény is fényesen igazolja, mennyire szíven viseli Apponyi az állami népoktatást azon egyedül helyes értelemben, hogy mindenütt, a hol a községi, vagy más felekezeti iskolafentartók összezejükből nem képesek, vagy más okokból nem akarnak a magyar állam érdekeinek megfelelő népoktatást létesíteni és fenntartani, oly helyeken az állam vonul be mint iskolafentartó, és az állam nagy erkölcsi és anyagi erejével biztosítja a vallás-erkölcsi alapon nyugvó, magyar, nemzeti népoktatást. Megemlítem, hogy az állami elemi népoktatásban immár fél-millió tanköteles részesül oktatásban. Azt csak futólag említem, hogy az 1907: XXVI. t.-cz. az állami tanítókat állami tisztviselőkné minősítette, és számukra a mi anyagi viszonyainkhoz mérten olyan javadalmazást biztosított, a mely a művelt nyugat nem egy nemzetével a versenyt kiállja.

Szociális szempontból nagy fontossággal bír Apponyi harmadik népoktatási törvénye az elemi népoktatási oktatás ingyenességéről. Ennek a törvénynek, a mely 1909. szeptember 1-jén lép életbe, az a célja, hogy az elemi népoktatásban a tanítás teljesen ingyenes legyen, vagyis hogy a tankötelesek semmiféle címen tanítási díjat ne fizessenek. Az általános tankötelezettséget népoktatási alaptörvényünk már 40 év előtt kimondta, mégis sajnálattal kell megállapítanunk, hogy tanköteleseinknek csak 79,5 százalékuk jár iskolába és így évenként hatszáz ezernél több tanköteles oktatás nélkül nő fel. Ezen, túrhetetlen állapot egyik okát a tandíjszedésben is kell keresnünk. Apponyi tehát, azon elvből kiindulva, hogy az általános tankötelezettséggel egyáltalán nem fér össze, hogy az ezt teljesítő szülőktől az iskola tanítási díjat szedjen, megalkotta az elemi népoktatás ingyenességéről szóló törvényt. A tandíjból eddig befolyt évi jövedelmet, a mely összesen 3.400.000 koronát tesz, ezentúl bizonyos feltételek mellett az állam fogja az

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A szánkó-sport.

írta: dr. Flórián Károly. (Vége.)

A toboggan kanadai, helyesebben indián eredetű. A mint hogy a neve is az indiánok nyelvéből van véve. Kanadából azután elterjedt az Egyesült Államokban is. Eredetileg úgy használták ezeket, hogy a kanadai befagyott vízéseken síklottak velük alá. Mivel azonban ezek a vízések mégis kissé messze feküdtek, azért mesterségesen utánozták őket. Vagyis mesterséges pályákról gondoskodtak. Az amerikaiak ehhez a sporthoz azután külön klubokat, törvényeket, versenyszabályokat, öltözeteket, bajnokságokat, rekordokat és más ehhez hasonlókat teremtettek, a mi nélkül az «Über»-sportsman élni nem bír.

Az ilyen pályák közül egyike a leghíresebbeknek az, mely Saratoga mellett fekszik. Hossza 900 m. Magassága 44 m., oly módon azonban, hogy az esése az első 62 m.-nél 24 m. Vagyis 20°. Ez már rendkívüli meredekség. Igaz, hogy olykor 50° hajlással bíró pályákról is hallunk. Ezek azonban a mesék országába tartoznak!

A most említett saratogai pályának előállítási költsége 40.000 koronát tett ki.

Canada fővárosaiban: Quebec-ben és Montreal-ban még ennél nagyobb pályák is vannak, de ezek magántulajdonok.

A tobogganozás itt Canadában valóságos nemzeti sport.

Formáját tekintve, a toboggán nem egyéb, mint

elül felkunkorodó deszka, melyet hosszában és keresztben léccel látnak el. Az elül felhajló részt két zsinag köti össze a szán sima részével. Újabbban a deszkát aczélsínekkel látják el és az egészet finomabban szerkesztik össze.

Ez a szánforma egy idő óta a skandináv államokban is kezd meghonosodni.

A tiroli szánkó, vagyis rodli csak kevéssel különbözik a svájci formától. A föltérés abban van, hogy nem annyira alacsony, a mi a kormányozhatóságát mindenestre nehezebb teszi. Formája azonban sokkal arányosabb és elegánsabb.

A mi az eddig említett szánok kormányzásának technikáját illeti: a legprimitívabb, de egyúttal legtökéletesebb módja ennek az, hogy a szánkózó a szánon ülve, lábait a szán orra előtt előretartja és a kellő pillanatban sarkát a földhöz értetve fékez, illetve kormányoz oly módon, hogy azt a sarkát érteti a hó-pályához, a mely irányban fordulni akar.

E mellett természetesen nem szabad elfelejteni azt, hogy gyors kanyarulatoknál nem elég fordulni, hanem fékezni is kell, mert különben a szán az eddigi irányban farol tovább és utasát kiröpti.

E mellett az egyszerű, de biztos mód mellett vannak mások is. Így, a mint már említettük, a két pálcikával való kormányzás, melyet egyébként Tátrafüreden és Tátralomniczon is kultiválnak.

Egy másik módszer az, hogy a szánkózó az oldalán vagy pedig a hasán fekszik a szánon, arccal a menetirány felé fordulva és lábujjhegyével irányítja a sportszánkó futását.

Szent-Pétervárott, a hol tél idején a pompásan föl-

szerelt síklópályáknak fölkeresése a divattal jár, az urak kezükkel kormányozzák a szánkót. De persze előbb kezükre egyenesen erre a célra készült keztyűt húznak.

Igen előnyös a rúddal való kormányzás is. Erre a célra 3—5 m. hosszú bot szolgál. Ennek 6—10 cm. vastag felső végét a szánkózó tartja, míg a vékony vége a földön sílik. Olyasfajta a hatása, mint a kormánylapátnak a csónakázásnál. De lehet a rudat olyanformán is kezelni, mint a dupla evezőlapátot.

A skeleton az a különböző sportszánkók között, a mi a versenygép a kerékpárokhoz. Úgyiszlóvan kizárólag versenyzési célokra szolgál. A cél, melyet létesítésével el akartak érni az volt, hogy rendkívül ellenálló, rendkívül erős és stabilis eszköz álljon rendelkezésre. A skeleton aczéltüstű, egészen alacsony hosszú szánkó, melyen a sportoló hason fekszik, hogy az ellenállást így is csökkentsék.

A legszebb versenypályákat Svájcban találjuk, a hol azokat főleg az angolokból alakult sportegyesületek tartják fenn. Ilyen pálya van például St.-Maurice-ban is. Ez a «Jee-run», mely St.-Maurice falutól néhány serpentinben Chresta felé vezet. A pályát állandóan gondosan locsolják és ilyen módon tükörsima jéggel változtatják át. Ezen a pályán tartják a nagy versenyeket. Itt látni azután, hogy milyen óriási eredményeket képes az ember elérni és milyen magas tökéletességre lehet vinni a sportot traininggel. Hosszas leírás helyett elég megemlíteni, hogy itt óránkénti 120 km.-es sebességet érnek el. A «run» utolsó része ismét fölfelé visz. És itt kell a résztvevőnek a leghatalmasabbat produkálnia, mert a lesiklást itt a skeletonnal együtt megtett hatalmas ugrással kell befejeznie.

ÁVÉHÁZ

za 37. sz. ==

kező napokon

É-ELŐADÁS

által. Csakis elsőrendű tagok.

5 hölgy és 5 férfi.

újabb bohóza-

gek, párdalok és

ámok.

zatos műsor!

szór! Új!

esti bankrablás

atok

ZVEGY, daljáték.

Fentartott helyek.

zolgálás.

z igazgatóság.

te! Hisz' valódi Jacobi-

volyek fadóborban!"

" jelzéssel valódi!

művészkártyát tartalmaz.

S.

nyilt meg

berendezett

raelita fürdő)

se alatt.

SA

ARA

K.

Eljen!

Eggyer meipasztilája

csakhamar meggyógyított.

ban és Pálesch Árpád

gytárakban.

iskolafentartóknak kárpótolni. Reméljük, hogy az ingyenes népoktatás jelentékenyen fokozni fogja az általános tankötelezettség érvényesítését.

Ugyanezen törvényben gondoskodott a miniszter az elemi népoktatásban szervezendő *ifjúsági könyvtárak* felől, és e tekintetben a külföldi államok népoktatási rendezését felülmulta.

Mindezen törvényeknek szerves kiegészítőjül szolgál az a törvényjavaslat, melyet Apponyi miniszter a múlt nyáron a *gazdasági népoktatás* rendezéséről a képviselőház elé terjesztett. Ezen javaslat szerint a gazdasági népoktatásnak az a célja, hogy a 13—15 éves, mindkét nembeli tanulókat eddigi ismereteikben megerősítse és, továbbképzésük mellett, a gazdaság egyes ágaiban oly mértékben begyakorolja, hogy a fiúk, mint leendő földművesek, okszerűleg kezelhessék birtokukat, vagy, mint gazdasági munkások, keresetképeségüket fokozzák; a leányok pedig, mint jövőbeni gazdaszonyok és családanyák, a munkakörükből eső gazdasági ágakban és háztartásban megkiváncsolt tudnivalókkal megismerkedjenek, s a főbb teendőket elsajátítsák.

Nem szükséges bővebben indokolni, hogy a gazdasági népoktatásról szóló törvény, a melyhez hasonló törvény még nincs a civilizált államokban, éppen hazánkban, a hol a nép túlnyomó zöme földműveléssel foglalkozik, úgy közgazdasági, mint szociális és népművelődési szempontból elsőrangú jelentőséggel bírni fog.

Íme, ez Apponyi harmadfélévi miniszterkedésének törvényhozási eredménye. Ezeknek jelentőségét még az is fokozza, hogy nemzetünk az általános választói jog meghonosításával korszakos átalakulás előtt áll. Mennél inkább kiterjeszhetjük népoktatási törvényeink végrehajtásával a hazafias szellemű és a közeletrre is kiható népművelődést, annál biztosabban haladhatunk elő, a legkiterjedtebb választói jog mellett is, a magyar nemzeti állam konszolidációjában.

A nemzeti irányú hazafias népnevelést Apponyi a tanköteles koron túl is biztosítani és terjeszteni kívánja az iskolán kívüli oktatás rendezésével. Az erre vonatkozó munkálatok folyamatban vannak.

Ha még azt megemlítem, hogy Apponyi miniszterisége alatt a kulturtárca költsége több, mint 30 millióval emelkedett, kimutattam, hogy a hazafias irányú népoktatás terén Apponyi miniszter rövid kormányzása ideje alatt többet tett, mint a mennyit a legvérmesebb reményekkel is várhattunk.

Az egységes magyar nemzeti állam kiépítésére a népkultúra biztosan meg van alapozva. Ez úton haladva, s ha még a többi tényezők is harmónikus közreműködnek, — a második ezerév dicsősége biztosítva van.

A Vallásegyleti Szövetség.

A klerikálisok országsszerte szervezik a néppárti szövetségeket. Ennek ellensúlyozására megalakították a fővárosban az *Országos Vallásegyleti Szövetséget*, a melynek vezetősége a napokban a következő felhívást küldte szét országsszerte:

1908. szept. 30-ikán, az egyházi és társadalmi körök

A *bobsleigh* vagy «bob» szintén amerikai eredetű. Hosszú és keskeny jármű ez, mely 4—7 személynek nyújt helyet. Az elején mozgatható talppár van elhelyezve és ez teszi lehetővé a kormányzást. Hatalmas fék biztosítja a résztvevőket arról, hogy a járműnek a legvadabb futásban is feltétlenül urai maradnak. Mesterséges pályákon fut leggyorsabban a «Bob», de sokkal élvezetesebb az utazás rajta, ha lejtős erdei utakon száguld végig.

Az OESTERREICHISCHE TOURISTEN-ZEITUNG-ban olvassuk a bobmenetnek következő hangulatos leírását: «A felvontatásnak vége; a hű lovat, mely órákosszat húzta a nehéz járművet, kifogják. Szorgosan gondoskodnak most a résztvevők a bob megfordításáról. Mindnyájukon meglátszik, mily várakozásteljesen állnak az osztályrészükhöz jutó élvezetek előtt. A vezető rövidesen megvizsgálja a kormányt és azután elfoglalja az első helyet. Gyorsan elhelyezkednek a többi utasok is. A fékező nehezen tolja előre a súlyos szánkót. De ez már a legkisebb eséssel is erőre kap. Darabig még mellette fut a fékező, azután pedig ügyes lendülettel ő is felkap rá. Könnyű talajon gyorsan megy a jármű előre. De erősebb lesz az esés, gyorsabb a tempó. Messze hallik a kürt szava, intésül a gyalogjárónak. Alig hallhatólag surranak el az acéltalpak a tükör-sima havon. Fékezésre készen áll a fékező. Száguldó futással közeledünk az első kanyarulathoz. Vizsga szemmel nézegeti a kormányos a távolságokat, hidegvérrel számítja ki a görbületet, hogy így nyugodtan, de vasmarokkal irányítsa a kormánykereket. Egy ember sem ül tétlenül. Mindnyájan messze kihajolnak a kanyarulat sugarának irányában, hogy így a szánkó egyensúlyát

élénk részvételével, a fővárosban megalakult az Orsz. Vallásegyleti Szövetség, a mely célját a következőleg határozta meg:

„Öntudatra ébreszteni s a társadalmi munka terén egyesíteni edes magyar hazánkban, felekezeti különbség nélkül, mindazon egyének és testületek munkáját, a kik a fölvilágosodás terjesztése, a nemzet és a nép anyagi, szellemi és erkölcsi jólétének emelése, a józan vallásosság ápolása érdekében, az orsz. törvényekben kimondott és biztosított teljes lelkiismereti szabadság és a vallásfelekezetek között való tökéletes jogegyenlőség és viszonyosság magasatos elvei alapján s azok megvalósítása végett, hasonló gondolkodású honfitársaikkal közreműkölni hajlandók.

A Szövetség megalakítóiban abban a meggyőződésben élnek, hogy szövetségükkel és kitűzött céljaikkal munkálásával a haza javát és boldogságát segítik elő. A ki ugyanis nemzetünk életét nyitott szemmel megfigyeli, lehetetlen nem látnia, hogy vagyoni jólétünk és szociális életünk még nagyon sok kívánni valót hagy fönn; kulturális életünk, az újabb időkben meghozott nagy áldozatok dacára is, alatta áll a nagy kultúrnépek színvonalának; vallásos életünk vagy a hitelenségbe, vagy az egyoldalú felekezetiességbe csapott át; s amannak szomorú következménye az egyéni és a közérkölcök vésszes megromlása, emennek pedig a vallásfelekezetek egymással való folytonos surlódása és a családok, a társadalom és az állam belső békeségének fölbomlása.

Ha nemzetünk javát munkálni akarjuk: meg kell szüntetnünk az anyagi és szellemi szegénységet; a bölcseségnek és a szeretetnek munkáival orvosolnunk kell szociális bajainkat; ápolnunk kell felekezeti különbség nélkül a józan vallásosságot és a tiszta erkölcsöt; s arra kell munkálunk, hogy valóra váltván a törvényesen bevett felekezetek között a mindenféle előjogok, kiváltságok nélküli tökéletes jogegyenlőséget és viszonyosságot s egyenlő arányúvá tevén azok nemes vallás-erkölcsi és kulturális versenyét, mind az egyes egyházak, mind azoknak tagjai között megteremtjük a ma még hiányzó, de nélkülözhetetlen harmóniát s mindezzel összeforrasztassuk a nemzetnek különböző rétegeit és rajtok, mint egységes, megrendíthetetlen közsiklón, fölépíthessük nemzeti nagyságunk és boldogságunk dicsőséges hajlékát!

Ezt kívánja munkálni, tisztán társadalmi úton, a felekezeti és pártpolitika teljes kizárásával, az Orsz. Vallásegyleti Szövetség. Nem tekint senkinek fajára, nyelvére, társadalmi állására és vallására; tagja lehet tehát annak, felekezeti, társadalmi osztálykülönbség nélkül, minden olyan, nagykorú állampolgár férfiú és nő és minden olyan testület, a ki és a mely a szövetség kitűzött céljait szolgálni kívánja.

A tagok örökös, rendes és testületi tagok lehetnek. Örökös tag az, a ki egyszersmindenkorra 50 koronát befizet. Rendes tag az, a ki magát legalább 3 évre 1—1 korona befizetésre kötelezi. Egyesületi tag az a testület, mely legalább 3 évig 10—10 koronát fizet.

Az alapszabály értelmében az olyan községekben,

biztosítsák. Könnyen győzték le a fordulót. És máris közeledik a második. Mintegy parancsszóra átdobják testöket az utasok a másik oldalra és tovább repülnek a hó és jég fölött. El-elrepülnek mellettük a havas fák és a magas hősánczok. Ropogva ütődnek be a szán-talpak a kimélyített kerékvágásokba a talajba. Hatalmas lökessel repül át a szánkó az országút áteszein és tovább száguld a völgy felé... Az élvezett öröme visszfényével arcukon, rázzák meg odalent az utasok egymás kezét a sikerült menet után.

Tátrafüreden a most említett sportok üzésére kiváló pálya áll rendelkezésre, t. i. a Tarajkától, Tátrafüreden át, Poprádfelé vezető kocsúti. A pálya Tátrafüredig 3, innen az erdőszélig 2 és innen még 2 kilométer hosszban terül el. Összesen tehát mintegy 7 km.-nyi, természeti szépségekben gazdag pálya áll itt a közönség rendelkezésére. A pálya összes esése körülbelül 500 m. és így átlagban nem több 5°-nál. A mi azonban teljesen elegendő.

A pályát gondosan készítik elő és minden nagyobb hóesés után kielekik és lehengetik.

Személyes tapasztalatok híján, nem áll módomban ennek a pályának a külföldi pályákkal való összehasonlítása. De úgy mondják, hogy ehhez fogható hosszúságban és romantikára nézve, még Davosban vagy St.-Maurice-ban is hasztalan kerestünk.

Petőfi-apróságok.

A komédia vége.

Aszódi diák korában fülig szerelmes volt Petőfi Borcsába, az akkor Aszódon időző szintársulat egyik

a melyekben a Szövetségnek legalább 20 tagja van, a tagok helyi fiókszövetséggé alakulhatnak és az országos szövetséggel szerves összeköttetésben álló önkormányzati szervezetet alkothatnak.

A nemzet javát, boldogságát magukban hordó célokat tűzött maga elé az Orsz. Vallásegyleti Szövetség. Jöjjön azért annak zászlaja alá mindenki, a ki hazáját igazán szereti.”

Újévi üdvözetek megváltása.

A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* javára kibocsátott aláírási-ívek közül eddig — az alul kitett határnapig — a következők érkeztek vissza:

A 16. számú gyűjtőív: Egerer Ferenc 2 kor., Bodon Miksa 2 kor., Földi Gyula 2 kor., Verdon László 1 kor., Földi Emma 2 kor., dr. Weisz Jakab 2 kor., Kovaliczky G. 2 kor.; összesen 13 kor.

A 18. számú gyűjtőív: Uhlarik Mátyás 5 kor., Kádas Miklós 3 kor., Spanyol Kálmán 3 kor., Szekeres Dezső 3 kor., Újházy Árpád 3 kor., dr. Körtvélyessy Dezső 3 kor.; összesen 20 kor.

A 64. számú gyűjtőív Kisszebenből: Bánó Árpád 3 kor., Gallotsik István 2 kor., Danykó Győző 1 kor., Tomek György 1 kor., Fayt Antal 1 kor., Tomcsák Gy. 1 kor., Ligday György 1 kor., Gallé István 1 kor., Schön Mór 1 kor., Spillenber Barna 2 kor., Kánya Béla 1 kor., Csósz Gyula 1 kor.; összesen 16 kor.

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hivatalosan nyugtázzuk, fogadják a nemesszívű adakozók a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* legőszintébb hálás köszönetét, — nemkülönben legbensőbb szerencsekívánatait az új esztendőre!

Eperjes, 1908. évi január hó 6-ikán.

A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* nevében:

Kösch Árpádné s. k., Kösch Árpád s. k., cinök. pénztáros.
Faragó József s. k., titkár.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A védnök úr ajándéka. Dr. Berzeviczy Albert, Körünknek szeretve tisztelt védnöke, a következő nagybecsű műveivel gazdagította Körünk könyvtárát: 1. «A Cinquecento festészet, szobrászata és művészeti ipara. Írta Berzeviczy Albert. Budapest, Franklin-Társulat. 1909. — 208 képpel, 554 oldal.» A könyv gazdag tartalmánál, hatalmas egyéniségű írójánál és remek kiállításánál fogva büszkesége lesz Körünk könyvtárának. 2. «Art et artistes Italiens en Hongrie. Par Albert de Berzeviczy.» 3. «Gróf Széchenyi István. Írta Berzeviczy Albert.» A becses könyvajándékért ezúton is hálás köszönetet mond ő Nagyméltóságának a Kör elnöksége.

A Széchenyi-kör bálja. A január 23-ikán tartandó bál védnöki tisztét ő Nagyméltósága, Berzeviczy Albertné kegyes volt elfogadni. A rendező-

fiatal színésznőjébe, annyira, hogy miatta színészsze akart lenni s a társasággal menni. Az igazgató azonban csak úgy volt hajlandó őt társulatába fogadni, ha előmutatja iskolai bizonyítványát.

Element tehát tanárához, Korenhez, s bizonyítványát kérte, mert, mint mondá, nem akar tovább ott maradni és tanulni, hanem színész akar lenni.

— Majd adok én neked — felelte Koren — színészetet! — s olyan valami után nézett, a mivel a nadrágokat szokta volt porolni; de a míg ez előkeült, Petőfinek már csak hült helyét találta.

Petőfi azonban tudta, hogy a mi halad, el nem marad, s ez oknál fogva került az iskolát.

Koren azonnal írt az apának s arra kérte, siessen Aszódra, mert fia rossz úton van s attól lehet tartani, hogy ha a színészek elmennek, Sándor is utánuk oldja a kerekét.

Az apa Koren levelére el is utazott Aszódra. Midőn Sándor meglátta, eléje sietett és meg akarta csókolni kezét; de ő visszarántotta mind a két kezét s így szólt:

— Előbb megkérdelem Koren úrtól, hogy jól viseled-e magadat? — s intett neki, hogy kövesse.

Petőfi lehorgasztott fővel haladt mellette, azon gondolkodva: nem volna-e jó odábbállani? De minthogy atyja szemmel tartotta, felhagyott ezzel a szándékkal és követte őt Korenhez.

Koren a történetet híven elmondta az apának, a ki mogorván hallgatta végig kedves Sándor fiának viselt dolgait. A fiú lakására visszatérve, az apa észrevétlenül becsukta az ajtót, aztán szóltanul felnyitá úti-táskáját s olyasfélét vett ki belőle, a mivel a marhákat

ek legalább 20 tagja van, a alakulhatnak és az országos öttetésben álló önkormány-

agát magukban hordó céló-Vallásügyi Szövetség. alá mindenki, a ki hazáját

ek megváltása.

ekony Nőegylet javára ki- eddig — az alul kitett határ- eztek vissza:

gerer Ferencz 2 kor., Bodon ula 2 kor., Verdon László or., dr. Weisz Jakab 2 kor., összesen 13 kor.

hlik Mátyás 5 kor., Kadas Kálmán 3 kor., Szekeress pád 3 kor., dr. Körtvélyessy 20 kor.

Kisszebenből: Bánó Árpád kor., Danykó Győző 1 kor., yt Antal 1 kor., Tomcsák Gy. 1 kor., Gallé István 1 kor., mberg Barna 2 kor., Kánya a 1 kor.; összesen 16 kor.

adományokat ezennel hiva- k a nemesszívű adakozók Nőegylet legőszintébb hálás en legbensőbb szerencse-

6-ikán.
ony Nőegylet nevében:

Kösch Árpád s. k.,
pénztáros.
zsef s. k.,

SZÉCHENYI-KÖR.

ajándéka. Dr. ek szeretve tisztelt védnöke, reivel gazdagította Körünk ento festésze, szobrászata zevicz Albert. Budapest, 208 képpel, 554 oldal.) A hatalmas egyéniségű írójá- va büszkesége lesz Körünk tistes Italiens en Hongrie. 3. «Gróf Széchenyi István. peces könyvajándékért ez- ond ő Nagyméltóságának

ör bálja. A január i tisztét ő Nagyméltósága, volt elfogadni. A rendező-

a, hogy miatta színészszé menni. Az igazgató azon- ot társulatába fogadni, ha anyát.

Korenhez, s bizonyítványát em akar tovább ott ma- nézsz akar lenni.

— felelte Koren — szí- ni után nézett, a mivel a lni; de a míg ez előkerült, lyét találta.

hogy a mi halad, el nem rülte az iskolát.

ának s arra kérte, siessen n van s attól lehet tartani, k, Sándor is utánuk oldja

is utazott Aszódra. Midőn tt és meg akarta csókolni nd a két kezét s így szólt: ren úrtól, hogy jól viseled-e hogy kövesse.

haladt mellette, azon gon- odábbállani? De minthogy agyott ezzel a szándékkal

en elmondta az apának, a ig kedves Sándor fiának a visszatérve, az apa észre- ztán szólanul felnyitá úti- belőle, a mivel a marhákot

bizottság január 10-ikén, vasárnap d. e. 11 órákor érte- kezletet tart a Széchenyi-kör helyiségeiben.

Az idegen-nyelvi szakválaszt- mány ötödik háziestélye január 5-ikén folyt le. Az élénk, francia társalgáson kívül egyik tag ben utatta Töpternék «Nouvelles génévoises» (Genfi elbeszélések) cz. kötetét, melyből a «Le col d'Anterne» (Az anterne i hegyszoros) cz. novellát felolvasták. Másik tag közölte Paul Bourget-nak «Cosmopolis» cz. regényét, úgy Max Legrandnak «Dictionnaire usuel de droit» (Közhasználatú jogi szótár) cz. munkáját, melyből a «Femme» (Nő) cz. fejezetet felolvasta. Ebből kitűnt, hogy a magyar nő sokkal kedvezőbb jogi helyzetben van, mint a francia. A legközelebbi (angol) estély január 12-ikén délután 6-kor lesz.

A Kör jan. 13-iki zeneestélye- nek műsora:

1. Liszt: «Tassó» szimfónikus zenekölteménye. Előadja a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara, Hoffmann Ferencz karmester vezetése mellett.
2. «Hajdúk hadnagyá»-ból: a «Kék szempár»; éneklé Friss H., a Kör vendége.
3. Vig monológ. Előadja Antal Pál.
4. Vieuxtemps: «Mazurka». Hegedűn előadja Batek Zoltán, a Kör vendége.
5. a) Népdal;
b) «Cornevillei harangok»-ból: Marcz belépője;
c) Kurucz-dal, éneklé Friss H., a Kör vendége.
6. «Mignon» operából a «Nyitány»; előadja a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara, Hoffmann Ferencz karmester vezetése mellett.

Az estélyt Káldi Soma, a zeneszakválasztmány tagja rendezi.

A kör következő estélyei:

Január 27-ikén. Rendező: Becht József, a zeneszakválasztmány tagja.

Február 10-ikén. Rendező: Káldi Soma, a zeneszakválasztmány tagja.

Február 25-ikén. Rendező: Nikelszky Zoltán, a zeneszakválasztmány h-eleőke.

Március 10-ikén. Rendező: Matherny Gusztáv, a zeneszakválasztmány elnöke.

A Kör tanfolyamai. Körünk, melynek egyik kiváló feladata a népművelés, az 1908–1909. idényben két tanfolyamot létesített, hogy egyrészt a magyarul nemtudó polgártársakat a magyar nyelvre megtanítsa, másrészt az írás- és olvasásban járatlan katonáknak módot nyújtson, hogy mások írásban kifejezett gondolatait megérthessék s maguk gondolatait másokkal írásban közölhessék. Igazán páratlan humanitás vezette a népművelési szakválasztmányt, de különösen ennek emökét: Taly József aispánt és dr. Wallentiny Samu titkárt, kik e nemes eszmének fárdatlan buzgalommal tetet adni tudtak. Társadalmunknak e két kitűnő férfial ezzel szép emléket állított önmagának. A magyar tanfolyamnak iparosaink és kereskedőink a látogatói; vezetői: Durst Győző és Reményik Lajos. — Az analfabeta-tanfolyam jan. 4-ikén vette

szokták terelni s kegyetlenül elverte fián a port, közbe- közbe felkiáltva:

— Hat kell-e Borcsa? Kellenek-e a komédiások? Ilyeténképpen megpuhíva, Sándor mindent megígért apjának, a mit csak óhajtott, s ezzel vége is szakadt a Borcsával s az aszódai színészekkel folytatott komédiának. (Székely S. följegyzése.)

Korán megnyilatkozott önértet.

A pápai ref főiskolában egyik szombaton délelőtt több diákot megidéztek kávéházi mulatásért. Az idézések végén ott állt: «13-ik ügy. Petrovics Sándor.»

A megidézett diákok ilyenkor a kapu alatt lévő terméköveken ácsorogtak, a míg rájuk került a sor. Télen volt s kegyetlen hideg. Ott volt Petrovics Sándor is, vörös gallérú, kopott köpenyben, a melynek jobb szárnyát balvállára vetette, s didergett a többiekkel együtt. Csizmájának sarka annyira ferde volt, hogy nem is a talpán járt, hanem az oldalán.

Egyik kisebb diák, a kinek neve szintén ott volt a fekete táblán, megszólította:

kezdetét, dr. Tergina Gyula, vármegyénk érdemes tanfelügyelőjének kezdeményezésére. Nem szorul dicséretre tette, mert Tergina egyike azon férfiaknak, kik a jót önzetlenül, a kultura emelése érdekében teszik. 180 írni és olvasni nemtudó oláh, tót, német és, kis részben, magyar katoná részeseül itt oktatásban. Felmagasztaló érzés fogja el az embert, midőn azt látja, hogy e tanfolyam rövid idő alatt 180 polgárt ad vissza a társadalomnak. Br. Henneberg őrnagy előzékenysége s ügy-szeretete tette lehetővé, hogy ezredének legénysége a kultura fokán haladhasson. Itt Chytil Pál, Vick Gyula, Székely Adolf és Reményik Lajos fáradoznak, hogy megfelelő eredményt mutathassanak fel. Az oktatás naponként történik, a városi nagy- és a tűzraktanyában Mindkét tanfolyam könyveit és írószereit a Kör saját költségen szerezte be.

HIREK.

Kinevezések. A király Kray István pozsonyi főügyész a szegedi ítélőtábla elnökévé; dr. Spóner Gyula kassai táblabíró a Kuria bírójává; az igazságügyminiszter Bleuer Móricz és Hucsell János eperjesi törvényszéki, úgy ifj. Bácskai János kisszebeni és Balint Sándor eperjesi járásbírói irnokokat irodatiszteké; Körtvélyessy Bertalan eperjesi törv. irodagazgatót a IX. fizetési osztályba sorozott irodagazgatóvá — valamennyit eddigi állomáshelyeiken —; Kovacs Kálmán bártfai jbr. tkvi átalakító díjnyokot a zsolnai járásbíróshoz irnokká kinevezte.

Katonai kinevezések. A király tartalékos hadnagyokká a következőket kinevezte: a 9. honvédegyezredben Schöpflin Géza, Fekete Sámuel, Zalánffy Sándor, Migály Sándor; a cs. és kir. 67. sz. gyalogezredben Steer Bernát, dr. Springer Zoltán, Matzura Rezső, Janša József, Medic Ferencz, Szutórisz Alajos, Silan Rezső, dr. Hámor Ármin.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter Mosanszky István pénzügyi fogalmazót Szegedről Eperjesre áthelyezte.

Az egyházmegyéből. A kassai róm. kath. püspök, a nemrég elhunyt Szepessi János plébános helyére, Hazslinba Lektor Endre tőketeresesi, Balyis János zborói káplánt pedig Tőketeresre küldötte. A zborói segédlelkési állás egyelőre betöltetlenül maradt.

Személyi hírek. Zempléni Tivadar, híres festőművész és az Orsz. Képzőművészeti Főiskola tanára, atyja látogatása végett Eperjesre érkezett. — Obal Béla, az eperjesi ev. theol. akadémia tanára, Halléből Eperjesre visszaérkezett. Hallében a híres Frigyes egyetemen tanulmányokat végzett, melyeket ott az 1909. évben folytatni fog.

Dr. E. Nagy Olivér legutóbbi közjogi előadását Lipsében jan. 4-ikén tartotta nagyszámú és előkelő közönség előtt. Legközelebbi előadása Drezdában lesz és jan. 20. táján Kassára visszatér.

Eperjesi zeneszerzők siker- re. Az eperjesi róm. kath. nagytemplomban karácsony mindkét ünnepén és vízkeresztkor vegyes-kar és

— Petrovics úr, hogyan történhetett az, hogy bakancsa nem oldalvást, hanem fent, a fejének kellő közepén lyukadt ki?

Mire így felelt Petrovics:
— No lássa csak! Még a csizmám is azt mutatja, hogy én nem vagyok olyan ember, mint a többi!

A molnarmester következtetése.

Általános, bevett szokás volt hajdanta, hogy a színési osztály pályájukat változtatott ref. tanulókból telt ki. Még most is nagy többségben van e felekezet a művészet ezen ágánál képviselve. Legkevesebb pedig közöttük az evangélikus.

Egyszer Petőfi vandorszínész korában valamelyik alföldi kis-városon keresztül utazván, megismerkedett becsületes molnarmesterrel, a ki nagyon jó volt hozzá. Az első szóval bizalmasan megveregette a Petőfi vállát, mondván:

— Hát maga színész? No annak örülök, mert én is kálvinista vagyok. (Jókai: «Tarka élet».)

a katonazenekar előadták Moyses Miklósnak, az áll. tanítónőképző-int. kiváló tanárának, saját szerzeményű ünnepi C-dur miséjét. Az énekkarban a következők működtek közre: Moyses Miklósné, Jacobei-Domokos Klára, Kazinczy-nővérek, Kovács Erzsébet, Lavotha-nővérek, Mikó Stefánia, Tergina Ilona, Tergina Margit, Antal Pál, Bulissa Károly, Dite V., Hanusovszky Imre, Hirschmann Ferencz, Káldy Imre, Magyar József és Roják Nándor. Ugyanekkor offertoriumra Hoffmann Ferencz katonai karnagy «Ave Maria»-ját Moyses Miklósné gyönyörűen énekelte, Hoffmann hegedűn és Moyses Miklós orgonán pedig kísérték. Mindkét szerző műve nagy sikert aratott.

Névünnep. Semsey Boldizsár, Sáros-vármegye köztisztvisletben álló főispánja, jan. 6-iki névnapja alkalmából öt barátai és tisztelői közül számosan fölkeresték és legjobb kívánataikat kifejezték. Ezekhez a nagyközönség nevében mi is szívesen csatlakozunk.

Az Eperjesi Korcsolyázó-egylet választmánya — részben a kaibabiai föld-rengés áldozatainak fölsegelesére — 1909. évi január 24-ikén, a városi színházban szenzációs kabarét rendez. Jegyek előre válthatók Theisz Ármin pénztárosnál. A színházat már január 16-ikától kezdve fűttetik. Bővebbet a szinlapok.

Az Eperjesi Rokkantegylet (Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylet-ének eperjesi — 155-ik számú — fiókjá) 1909. évi január hó 31-ikén a városi Vigadóban, nagyszabású, JÓTÉKONYCZÉLŰ ALARCZOSBÁLT rendez, melyre a meghívók legközelebb szétküldetnek.

A «Ne temere» ellen. Csanádvár- megye legutóbbi közgyűlése, a kath. vallású Navay Lajosnak, a képviselőház alelnökének indítványára elhatározta, hogy a kormányhoz feliratot intéz oly célból, mikép a «Ne temere» kezdetű pápai rendeletet, mint a vallási békét veszélyeztetőt, a kir. tetsvényjog (placetum regium) alkalmazása útján hatálytalanítsa.

A kisszebeni Izr. Nőegylet jan. 17-ikén, a gimnázium tornatermében zene- és műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez.

Közgyűlés. Az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyházközség jan. 10-ikén, d. e. 11-kor, a Kollégium orgonatermében közgyűlést tart.

Ingek, gallérok, kézelők, kelengyék, függönyök, mindennemű férfi- és női ruhák, szövetek legszebben és legutányosabban tisztítatnak Weisz Teréz fehérenmúmosó- és vegytisztító-gyárában, Miskolczon. Helybeli megbízásokat elfogad Wilhelm Károly, Rózsa-utca 3, Berger szálloda mellett.

Hírek az E. T. V. E.-ből. Az Eperjesi Torna- és Vivó-Egyesület a birkózás erősítő sportjának elsajátítására hatheti tanfolyamot rendez, a melyen az egyesület tagjai szerződötetett mester szak- szerű vezetésével a görög-római birkózásban nyerneket oktatást. Az E. T. V. E. tagjainak figyelmét a tan- folyamra ezúton is felhívja, mert résztvehetnek benne a teljesen kezdők is. Birkózóesték január 12-ikétől minden kedden és csütörtökön lesznek d. u. 1/2 6—1/2 8 óráig. A részvétel díja egyenként 5 kor. — A rendes torna- órák 11-ikétől folynak tovább minden hétfőn és pénte- ken este 1/2 6 órától kezdődőleg. Ugyanezen napokon a tornaóra után vívás is lesz. Bővebb felvilágosítás nyerhető az esti tornaórákon.

Jótétemény képeslevelező- lapokkal. A Tulipánszövetség — Magyar Védő- egyesület indítványára szerte az országban úgy fogják a kis (különösen falusi) iskolásgyermekeket a közel jövőben oktatni, hogy az elmagyarozott dolgot képen be is mutatják majd nekik. Például: a földrajznál szóba kerülő várost, annak nevezetesebb középületeit, ipar- czikkeit, népviseleteket stb. A T. Sz. — M. V. E. ezen képeket az egyes iskoláknak díjmentesen rendelkezé- sükre bocsájtani óhajtja. A képek a magyar életből merített tárgyat, magyar tájat stb. mutató, használt képes- levelezőlapok lesznek. Vannak ma már minden ház- nál nagy számban ilyen képes-levelezőlapok. *Íze eperjesi T. Sz. — M. V. E. kéri a hazafias és minden nemes eszmét felkaroló eperjesi közönséget, adja ezen, igazán gyakorlatias célra használt képes-levelezőlapjait, sőt gyűjtsön is ilyeneket ismerősei körében.* A képeslevelező-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a megerőt, meg-
szünteti a köhögést, vándorokat, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értékesen utasítsatok is kéri, kérjen mindenképp

„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt.)

„Roche”

Legjobb orvosi rendelésre a gyógyszerár-
tárban. — Am évszámot 4—berve

lapok *Bohrandt* Lajoshoz, az eperjesi T. Sz. — M. V. E. titkárához küldendők, ki azokat a központnak egyszerre küldi be. Az adományok hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Bartha Béla legújabb munkája.** Dr. Bartha Béla, volt eperjesi, aztán sárospataki, majd debreczeni jogakadémiai, jelenleg pedig selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskolai jogtanár, nekünk eperjesieknek kedves jóbarátunk, nagykiterjedésű jogi szakirodalmi munkásságát az ünnepek előtt vaskos kötettel újból gazdagította. Címe: *„A magyar közjog (alkotmányjog) és belügyi közigazgatási jog tankönyve.”* Nyomatták Debreczenben, a város könyvnyomdájában, 614 lap. Ára 10 kor. A szerző saját kiadása. E mű második, teljesen átdolgozott kiadása a szerző 1901—1902-ben, két kötetben megjelent közjogának és közigazgatási jogának, a melyet annak idején a községi közigazgatási tanfolyamok számára tett közzé, mint maga is volt előadója, sőt igazgatója a debreczeni tanfolyamnak. A nagyhirű szerzőnek e művéhez is őszinte barátsággal gratulálunk és selmeczbányai tanári, irodalmi és társadalmi munkásságához további szép sikereket kívánunk.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetők *Kun* Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében.

— **Köszönet.** *Springer* M. Lipót, az eperjesi orth. izr. iskola igazgató-tanítója, ezúton fejezi ki forró köszönetét *Weiss* Jenőnek és nejeének, kik nem kimélve fáradságot, úgyszólván házról házra jártak adományok gyűjtése végett, s *Weiss* Jenőné maga szabta ki és varrta meg a leányruhákat. Ilyen módon sikerült 12 szegénysorsú tanulót tetőtől talpig meleg ruhával december 20-ikán ellátni. *As adakosok:* *Zahler* Ignác, *Weiss* Jenő, *Engländer* Adolf, dr. *Engländer* Emil 10—10 kor.-t; *Hartman* Emil, *Hartman* Gyula, *Gross* Náthán, *Zahler* testvérek 5—5 kor.-t; *Klein* A., *Zimmerman* Osiás 4—4 kor.-t; *Fuchs* M., dr. *Fuchs* Lipót 3—3 kor.-t; *Hirschfeld* S., *Jordán* Adolf, *Schönfeld* Izidor, *Klammer* Gyula, *Goldberger* S., *Ilkovits* N., *Friedman* Simon, *Goldstein* Adolf, *Farkas* Ignác, *Zipszer* Salamon 2—2 kor.-t; *Müller* N., *Klausner* H., *Keil* Ármin, ifj. *Keil* N., *Herz* Mór, *Siegelman* Ede, *Reiss* S., *Kannengisser* L. 1—1 kor.-t; *Holzstein* N. 60 fillért; *Kneller* N. 20 fillért; *Grün* Ármin 6 m. szövetet. *Spira* Henrik 9 m., *Goldwender* H. 6 m., *Spira* Miksa 9½ m., *Fränkel* József a hozzávalót, *Moskovitz* N. 6 pár tricót és belést, *Goldberger* Henrik 6 fiú-sapkát, *Sztopniczki* Mór 4 m. szövetet ajándékozott.

— **Telefon Poprádra és Liptószentmiklósr.** A kereskedelemügyi miniszter a Poprád—Kassa és Poprád—Liptószentmiklós közötti helyközi beszélgetés díját az eddigi 2 koronáról 1 koronára leszállította. Kívánatos volna, ha a kereskedelmi kamara ezen leszállítást az *Eperjes*—Poprád közt való beszélgetés tekintetében is kieszközölné.

— **Háborús előjel.** Az eperjesi 18-ik ágyúezrednek mindazon tart. hadnagyait, zászlóseit és hadapródjait, a kik az 1908. évben fegyvergyakorlatot végeztek, az új ágyúk kezelésének megtanulása végett jan. 26-ikára, 28 napi fegyvergyakorlatra behívták. Ez a, teljesen szokatlan időre szóló rendelkezés a tartalékos tisztek körében meglepetést keltett.

— **Az eperjesi jogakadémián** az 1908—1909. tanév II. felére a beiratások január 8-ikától 19-ikéig eszközöndők; az előadások január 23-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél január 20—22-ik napjain dékáni-, azután pedig tanári kari engedélyvel lehet helye. A kik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt, a kik pedig az egyeteméről vagy más jogakadémiáról lépnek át, azok csupán eddigi leztekönyveiket tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. A fél-évi tandíj 50 kor. Evangelikus lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a Koll. kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményében: ebéd- és vacsoráért a második félévben 96 kor., csak ebédért 54 korona fizetendő. A konviktusba havonként is lehet belépni, mely esetben ebéd- és vacsoráért 17 kor. fizetendő. Az arra érdemeseik igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézeti-díj elengedésre s jelentékeny alaptökével rendelkező Jogász-Segélyegylet támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjúsági-, valamint a Kollégiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére állanak. A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi ősi Kollégiumának jogakadémiáján, — a hazai ág. hitv. ev. vallásfelekezet ez egyetlen ilyenmő tanintézetén, — az 1908—1909. tanév

I felében a következő tanárok működtek: dr. Mikler Károly dékán, dr. Ereky István, dr. Flórián Károly, dr. Hebelt Ede, dr. Horovitz Simon, dr. Réz Mihály, dr. Obetkó Dezső, dr. Szlavik Mátyás, dr. Horovitz Imre, dr. Mária Béla. Az 1908—1909. tanév első felében a jogakadémián összesen 315 hallgató volt beírva, s ennél fogva a hazai tíz jogakadémia közt legnépesebbnek mondható. Az akadémiai ifjúság egyesületei: a jogászegyesület, segélyegylet, turistaegylet és vívőegylet, élénk működést fejtettek ki.

— **Időjárás 1908-ban.** Lapunk egyik ismert turista-munkatársa évről évre jegyzi és lapunkban közlése: az időjárás. Az elmúlt évben szép, tiszta. kilátásos nap volt január 3, 12., 24—25. és 31., február 8—10., 17., 26—27., március 18—19., 23., 26—29., április 5., 7., 14—15., 22. és 28., június 4., 12., 24—25. és 30., július 1., 12. és 28., augusztus 25. és 28., szept. 1., 4., 7., 9., 18—19., 22—24., október 1., 3—4., 6—8., 22., 25—28., november 6—12., 15—18. és 29., decz. 4—7., 10., 18., 20—21. s 27—28. napjain. Legszebb napok voltak tehát január, február, szeptember, október, november és december hónapban, a melyekben turista munkatársunk a Tátrában legtöbbet járt. Legmelegebb napok jártak május hónapban; leghidegebb volt e télén, 13° R., december 28-ikán. A téli idő október 20-ikán köszöntött be, de aztán hirtelen szép, tiszta időre változott át. Az utolsó szép, őszi, meleg nap október 30-ikán volt. Legtöbb eső július hónapban esett. Felvidékünkön az őszi a legszebb és legtisztább idő.

— **A városi költségvetés** dolgában írottak kiegészítésül azt kell még közölnünk, hogy sokkal helyesebb lett volna, ha a képviselőtestület elfogadja dr. *Rosenberg* Mór indítványát, t. i. hogy a költségvetés 48. kiadási tételénél (téglagyártáshoz szükséges) 2900 korona töröltessék. A téglagyártáshoz ugyanis az előirányzat szerint 2500 ürm.³ fa szükséges; és ugyanannyanak befuvarozása irányoztatott elő; minthogy azonban a téglagyártásban az 1907. és 1908. években 1400 ürm.³ fa készletként felmaradt, a jövő évre tulajdonképpen csak 1100 ürm.³ fa befuvarozása szükséges; s így teljesen indokolva volt az indítvány, hogy az előirányzott 2500 ürm.³ fa legalább 1500 ürm.³-re redukáltassék, a mi a költségvetésben 4400 kor., illetve — ha a fa erdei értékét vesszük alapul — 2900 koronával kisebb kiadást jelent. Ha ehhez hozzávesszük a tisztviselői kiadásoknál megtakarított 1060 koronát, akkor a 3800 kor. új kiadási többlet teljesen ki volna egyenlítő. A költségvetés realitása mindenesetre csorbát szenved ezáltal, mert dacára annak, hogy a kiadás 3800 koronával emelkedett és csak 1060 koronával csökkent, mégis megmaradt az 57%-ra előirányzott pótlódó. Jó volna, ha a költségvetést a *vármegyei számvevősség* a fentiekhez képest helyesbítene.

— **Rokkantegylet Sóváron.** Teljes elnevezéssel a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-egylete — melynek alaptökéje immár 4 millió kor., tagjainak a száma 72 ezren fölüli és 444 rokkant, valamint 122 árvtól lát el segélyvel — ezévi jan. 3-ikán Sóváron 50 taggal megalakította 232-ik fiók-pénztárát. Az anyaegylet megbízta az eperjesi fiók-pénztár alelnökét, *Soussan* Pétert, hogy a nevében ejtse meg ott az alakítás aktusát. Több tagtársával át is rándult Sóvárra, a hol nagy érdeklődés mellett megfelelt a központi megbízatásnak, ismertetve az egylet humánus célját, alapszabályainak fontosabb rendelkezéseit és pedig kiemelve azt, hogy a sóvári tagok is tartásuk szem előtt, hogy működésünkben politikai, nemzetiségi, vallási vitának, vonatkozásoknak helye nincsen; e humánus munkásintézménynek csak egy jelszava van: „egy mindnyájáért, mindnyája egyért”, célja pedig: a megszorult tagtársak segítése. Ennek köszönheti ez az egylet rohamos fejlődését és a folyton növekedő bizalmat az egész országban. Ezután megalakította az új tisztikart. Ez általános lelkesedés közben, egyhangú választással történt. Elnök lett *May* Jenő, alelnökök *Török* Lipót és *Kukoly* Károly, jegyzők *Schwanda* Mihály, *Máté* József, ellenőrök *Früstök* János, *Sebej* György és *Marczin* János; tizenkét választmányi és két póttag. Azután átadta az elnökségnek az egyleti pecsétet, megmagyarázta az ügykezelést, a segítő-különalap rendeltetését, melyre elsőnek letette az eperjesi választmány adományát, 50 koronát — a mit viharos éjjennel fogadtak — s megtoldották a jelenlevők a saját adományaikkal. Ezzel a sóvári 232-ik fiók-pénztár működéséhez sok sikert kívántak, a mihez hozzájárulunk mi is, óhajtván, hogy a sóvári fiók-pénztár fejlődjék, gyarapodjék!

— **Ki akar hajó-suhancz lenni?** A honvédelemügyi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz annak a kihirdetésére, hogy a ki hajó-suhancz lenni akar, jelentkezék. A cs. és kir. hadi-

tengerészethez hajó-suhanczoknak felvételnél oly ifjak, kik 15-ik évüket betöltötték, de még nem 17 évesek, magyar állampolgárok, teljesen egészségesek, kifejelettek, jószeműek és kifogástalan előéletűek. Egyelőre teljes ellátást és 13 kor. 80 fillér havi zsoldot kapnak. A ki nem fél a víztől, álljon kötélnél.

— **Szanatórium alkoholbeteg papok és állami tanügyi alkalmazottak részére.** Ilyet létesített a vallás- és közoktatásügyi miniszter Rákospalotán, az Ált. Közfőteknosági Egyesülettel karöltve. Ellátás és orvosi kezelésért napi 5—7 koronát kell fizetni; teljesen vagyontalan tanférjak részére 3 ingyenes hely is van. A felvételért a miniszterhez vagy közvetlenül az egyesülethez kell folyamodni.

— **Görvélykóros gyermekek** szedik a *«Sirolin-Roche»*-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban

— **Megszökött elmebeteg.** Az eperjesi rendőrség *Jancsó* Pál tállyai születésű, 51 éves gépész ellen, ki a kórház megfigyelő-osztályából megszökött és dühöngő elmebajos, körözést bocsátott ki. *Jancsót* Kassán, a vasúti állomáson, a hol szolgálatot kért, letartóztatták. Onnan elmeógyógyintézetbe fogják szállítani.

— **Szédelőgő kéregetők.** Az eperjesi izr. Nőegylet, illetve dr. *Rosenberg* Teofilné ajánlatával ellátott gyűjtő-ívekkel kéregetett néhány nap előtt egy szélhámos. A közönség tájékoztatása céljából közöljük, hogy az ajánlatok hamisítványok, mert kéregetőket senki sem látott el ajánlatokkal.

— **«Kérő szózat.»** A tiszai ev. egyházkerület, lángbuzgalmú püspökének, *Zelenka* Pálnak lelkes közreműködéséből az 1906. évben 106,000 kor. értékű Theol. Otthont épített Eperjesen, az Árok-utca régi konviktusa helyén. A szomszédos új konviktus mellett második önálló intézménye az a nagymultú Kollégiumnak. Ennek az Otthonnak élén theol. akadémiai tanár áll, a ki «a rend, pontosság és tisztaság hirdetésével és követésével, nemkülönben főleg atyai szeretettel egyesült gondozásával vallásos hitet, tiszta erkölcsöt, igaz lelkesedést és lángoló egyház- és hazaszeretetet olt be a gondjaira bízott theol. ifjak, mint a nép leendő vezetőinek szívébe». Ez Otthon kétévi fennállása bizonyítékát adta annak, hogy az egységes vezetés s vallásos és hazafias irányú nevelés magaslatos hivatásának megfelelni tud. Ennek az Otthonnak évi fentartása azonban igen nagy áldozattal jár. Épp azért az egyházkerület s a Kollégium előjárása e napokban szétküldték az egész országban a maguk «kérő szózatát» az Otthon javára teendő adományok és alapítványok létesítése érdekében. Erről a mozgalomról lapunk útján városunk és vármegyénk erkölcsi testületeit s tehetséges polgártársainkat is értesítjük, hogy a maguk részéről is ennek az, áldásosan működő kulturális és közművelődési intézménynek segítségére siessenek. Az egyszersmindenkorra, vagy pedig 5 évre megajánlott szives adományok a beépített tőke hiányának fedezésére fognak szolgálni. A teendő alapítványok kamatait az Otthon lakói részére ingyenes vagy kedvezményes helyek biztosítására fogják fordítani. Alapítvány már 500 koronával tehető. A ki 4000 koronás alapítványt tesz, jogot nyer egy ingyenes helynek betöltésére. A kibocsátott gyűjtőívek s a megajánlott adományok vagy alapítványok a tiszai ev. egyházkerület központi pénztárának (*Bumsch* Béla pénztáros kezéhez) Miskolcra küldendők. Az adományokat a koll. Értesítőben nyugtázzák.

— **A kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek** kedvezményes szállítására jogosító igazolványok kiállítását a kassai kereskedelmi kamara már megkezdvén, felhívja mindazokat, a kik ilyen igazolványra igényt tartanak, hogy azért 1-koronás bélyegű kérvénnyel kellő időben folyamodjanak. Ehhez az utazók fényképe és annyiszor 2-koronás okmánybélyeg melléklendő, a hány személy részére kérik az igazolványt. Ezenkívül minden egyes igazolványért 30 fillér díj rovandó le. A már igazolvánnyal ellátott fényképek a kérvénnyel bemutatandók.

— **Csaló álbankár.** Említettük már, hogy *Kessler* Vilmos volt kassai, utóbb eperjesi pénzkölcsönkövetítő Eperjesen a kisgazdák kárára számos csalást és sikkasztást követett el. Eperjesen vagy 20 följelentés érkezett ellene, de legalább is 100 embert csalt meg. Városunk tanácsa a kiadott iparigazolványt tőle bevonta, rendőrségünk pedig az üzleti könyveket és iratokat zár alá vette. *Kessler* Kassán, hol őt a törvényszék ottani bűncselekményeiért már kétévi fegyházra ítélte, fogva van.

bizo
napkor
apr. 23.,
okt. 18.
László k
árv. ülné

nyel
kedelem
újabban
ménye
mával,
keresés
mennyib
gyorsvor
féljegygy
két tan
pedig a
utazhatik

csak egy
kisértet
nővényel
fiatalítja
den arcz
Egy üve
Kapható
képviselő

K
lete a
Az ország
tartottak
közvetlen
által mag
készen m
idején k
kormány
javaslatol
Később
egyetem
gyűlésen
bizott os
szék helyü
érdekelte
maiba m
rétegeit is
az egész ip
mozgalma
miniszter
letek meg
lásra A
pontra te
inkább na
módosítás
kilátásba
megdöbbe
ság tárgy
nagy rész
iparos- és
törvényter
hoz járult
kamarák
előtt még
során mé
ipari és k
zason a k
Aladár tit
dott meg.
vényes sz
lépessel for
arra a le
néposztály
elhanyagol
ez osztályo
A kamara
országgyű
s a keresl
nyeressene
dásai után

Ve
lak építés
órákor a
versenytag
a körjegyz
minta is n

A
minta
lítására jog
kedelmi ka
a kik ilyen
ronás bélye

knak fölvetetnek oly ifjak, de még nem 17 évesek, en egészségesek, kifejtettek, előéletűek. Egyelőre teljes havi zsoldot kapnak. A ki ének.

Alkoholbeteg tanügyi alkalma. Ilyet létesített a vallás- és köznevelési miniszter, az Ált. Közföldügyi és orvosi kezelést; teljesen vagyontalan hely is van. A fölvetélt a külön az egyesülethez kell

Os gyermekek Ez a legjobb creosot-készít a legszívesebben szednek. Nos jó érzésre. Az orrecre-visszamennek. Jobban használ, melyekkel párhuzamopható a gyógyszerárakban

Elmebeteg. Az al tállyai születésű, 51 éves egfigyelő-osztályából megos, körözést bocsátott ki. Tomáson, a hol szolgálatot elmeorvosintézetbe fogják

Regetők. Az eperjesi enberg Teofilné ajánlatával ett néhány nap előtt egy oztatása céljából közöljük, yok, mert kéregetőket senki

» A tiszai ev. egyház-ének, Zelenka Pálnak lelkes évben 106,000 kor. értékű rjesen, az Árok-utca régi zédos új konviktus mellett az a nagymultú Kollégium-lén theol. akadémiai tanár és tisztaság hirdetésével főleg atyai szeretettel egy- hitet, tiszta erkölcsöt, igaz z- és hazaszeretetet olt be a mint a nép leendő vezetői-évi fennállása bizonyítékát ges vezetés s vallásos és gasztos hivatásának meg- nnak évi fentartása azon- r. Épp azért az egyház- rósága e napokban szét- a maguk «kérő szózatát» lományok és alapítványok mozgalomról lapunk útján olcsi testületeit s tehetősebb hogy a maguk készéről is ö kulturális és közművelő- re siessenek. Az egyszers- 5 évre megajánlott szives hiányának fedezésére fog- ványok kamatait az Otthon kedvezményes helyek biz- lapítvány már 500 koroná- nás alapítványt tesz, jogot betöltésére. A kibocsátott adományok vagy alapít- rület központi pénztárának (hez) Miskolczra küldendők, tesítőben nyugtazzák.

delmi utazók einek kedvezményes anyok kiállítását a kassai megkezdvén, felhívja mind- nyra igényt tartanak, hogy ényvel kellő időben folya- k fényképe és annyiszor melléklendő, a hány személy t. Ezenkívül mindenegyes vandó le. A már igazoló- kérvénnyel bemutatandók.

kar. Említettük már, kassai, utóbb eperjesi pénz- a kassai kárára számos ett el. Eperjesen vagy 20 de legalább is 100 embert sa a kiadott iparigazolványt pedig az üzleti könyveket Keszler Kassán, hol őt a sményeiért már kétévi fey-

— A vegyes felülvizsgáló- bizottság Kassán 1909 ben a következő napokon tart üléseket: jan. 22, febr. 18, márcz 18, ápr. 23., máj. 18., jún. 17., júl. 15., aug. 24., szept. 29., okt. 18. és 26., nov. 16. és decz. 16. Elnöke: Szalay László kassai főispán, helyettes elnöke: Bernáth József árv. ülnök.

— Újabb vasúti kedvezmé- nyek tanulók részére. A kereskedelmi miniszter 14,965/1908. sz. rendelete alapján újabb tanulók részére a következő további kedvezmények léptek a Máv.-on életbe: kirándulások alkalmával, a Máv. igazgatóságához idejében intézett megkeresés alapján, lehetőleg külön kocsit kapnak; a mennyiben számuk 25-öt meghalad, kérelmekre a gyorsvonathoz III. osztályú kocsit csatolni kell, s ebben féljeggyel utazhatnak; kirándulásoknál tíz éven aluli két tanuló egy féljeggyel; minden tíz tanuló után pedig a tizenegyedik, ha teljesen szegénysorsú, ingyen utazhatik.

— Kristalin. A ki ezt a kiváló szépítőszert csak egyszer is használta, az sohasem fog más szerral kísérletezni, hogy bőrét higiénikusan ápolja. A Kristalin növényekből összeállított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja és szépíti. Szeplők, vimerlik, májfoltok s minden arcztszátalanságok rövid időn belül eltűnnek. — Egy üveg-doboz ára 3 korona. Próbadozoz 50 fillér. Kapható mindenütt. Póstatán naponta küldi szét a vezér- képviselő: Budapest, Baross-utca 91.

— Kamarák országos értekez- lete az adóreform kérdésében.

Az ország kereskedelmi és iparkamaráinak titkárai gyűlést tartottak a budapesti kamaránál, hogy az adóreformok közvetlen képviselőházi tárgyalása előtt a mindenki által magárahagyott iparos- és kereskedő osztály érde- kében még egyszer felszólaljanak. A kamarák annak idején külön-külön nagy emlékiratokban fejtették ki a kormány előtt a kereskedőknek és iparosoknak az adó- javaslatokkal szemben támasztott óhajait és panaszait. Később szükségesnek találták, hogy a városokkal egyetemben a főváros által összehívott országos nagy- gyűlésen közös fellépéssel igyekezzenek a képviselőkre bízott osztályok érdekeit szolgálni. Az egyes kamarák székhelyükön és kerületük szétszórt városaiban tartott érdekeltségi gyűlésben bevonták a mozgalmak hullá- maiba magukat a kereskedő- és iparos-osztályok széles rétegeit is, s a mikor megszerte alapjában megmozdult az egész iparos- és kereskedő-közönség, a kamarák orsz. mozgalma azzal jutott nyugvópontra, hogy a pénzügy- miniszter meghívta a kamarák és más érdekképvisel- telek megbízottait az adóreformok ügyében való tárgya- lásra. A tárgyalások során a pénzügyminiszter 42 pontra terjedő módosítást helyezett kilátásba. Annál inkább nagyobb megnyugvással vették a kamarák a módosításokat, mert csaknem ugyanazokat helyezte kilátásba a magyar városok képviselőinek is. Nagy megdöbbenést keltett azonban most a pénzügyi bizott- ság tárgyalása, melyből kiderült, hogy a módosítások nagy része elő nem terjesztett, sőt a kormány az iparos- és kereskedelmi érdekeltség kárára szolgáló, a törvénytervezettel szemben is hátrányos módosítások- hoz járult hozzá. Ez a lehangoló tény arra indította a kamarákat, hogy a közvetlen képviselőházi tárgyalás előtt még egy közös tanácskozást tartsanak s annak során még egy kísérletet tegyenek a cserbenhagyott ipari és kereskedelmi érdekek védelmére. A tanácsko- záson a kassai kereskedelmi és iparkamarát dr. Siposs Aladár titkár képviselte. A tanácskozás abban állapo- dott meg, hogy tekintettel a kamarai intézmény tör- vényes szervezetének jellegére, a kamarák közös fel- lépéssel fordulnak magához az országgyűléshez, rámutatva arra a lelkiismereti tényre, mely a kereső munkás- néposztályok nagy közérdekének minden oldalról való elhanyagolása és ridegen ellenszenvező kezelése folytán ez osztályok jogos elkeseredésében meg fog nyilatkozni. A kamarák törekedni fognak arra, hogy kerületük országgyűlési képviselői a kérdésben felvilágossítsanak s a kereskedelmi és iparos-érdekek védelmének meg- nyeressenek. A kormányhoz a történetek nagy család- dásai után a kamarák már nem fordultak.

— Versenyajánlat. A kassai körjegyzői lak építése céljából 1909. január 12-ikén d. e. 10 órakor a kassai körjegyzői irodában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A tervrajz és föltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők, hol az ajánlati minta is megszerezhető.

— A kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek kedvezményes szállítására jogosító igazolványok kiállítását a kassai keres- kedelmi kamara már megkezdvén, felhívja mindazokat, a kik ilyen igazolványra igényt tartanak, hogy azért 1-kor- onás bélyegű kérvénnyel kelő időben folyamodjanak.

Ehhez az utazók fényképe és annyiszor 2-koronás okmánybélyeg melléklendő, a hány személy részére kérik az igazolványt. Ezenkívül mindenegyes igazolványért 30 fillér díj rovandó le. A már igazolójeggyel ellátott fényképek a kérvénnyel bemutatandók.

— Vásárok Forró és Nagy- mihályban. A kereskedelmi miniszter meg- engedte, hogy a Forró községben 1909. január 10-ikére eső országos vásár kivételesen január 11-ikén; Nagy- mihályban pedig az 1909. február 1. és 2. napjaira eső országos vásár február 8. és 9., az 1909. április 5. és 6. napjaira eső országos vásár március 22. és 23., a május 6. és 7. napjaira eső országos vásár május 3 és 4. és végül az október 15. és 16. napjaira eső országos vásár október 11. és 12. napjain tartassék meg.

— Újtás a postabetéteknél.

A m. kir. postatakarékpénztár, a szegényebb néposztály takarékosági hajlamának fejlesztése érdekében, a «zárt betét- és járadékkönyvecské» intézményét honosította meg. Ennek az intézménynek a lényege az, hogy a betető a zárt betétkönyvecskére elhelyezett összegek feloldá- sának jogáról egy időre önként és visszavonhatatlanul lemond; s így az egyszer megtakarított összeget el nem fecsérelheti, még akkor sem, ha a betetőnek később jószándéka megváltozik, avagy kitarását elvesztette. E betétek 1%-kal magasabb kamatjövdelemben részesül- nek, mint a többi postai betétek. Részletesebb felvilágos- ítást a postatakarékpénztár igazgatósága, avagy a kassai kereskedelmi és iparkamara nyújt.

— Vadászok jutalmazása.

Az Orsz. Magyar Vadászati Végylet közel 3000 kor. jutalomösszeget szavazott meg olyan hivatásos vadászok, vadőrök, vadóri teendővel is megbízott erdőőrök és közbiztonsági közegek részére, a kik a hasznos vadak védelme, tenyésztése, kártékony vadak pusztítása és különösen a vadászok elleni bátor és kötelességű visel- kedésükkel magukat kitüntették. A pályázati kérvénye- ket az egylethez (Budapest, VIII., Gyöngygyűk-u. 13.) jan. 15-ikéig kell beküldeni.

— Az állami erdőtiszték körében mozgalom indult meg a létszámemelés és a létszám- egyesítés ügyében. A mozgalmat a máramaroszigeti igazgatóság és a bustyaházi erdőhivatal tisztikara in- dították meg és felhívást bocsátottak szét tisztársaikhoz a csatlakozásra. A felhívást, emlékirattal kapcsolatban, küldöttségben kívánják a mozgalom megindító Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek átadni.

— Eszmék. Az emberek hasonlóak a csilla- gokhoz: egyik fényes, másik halvány.

Az az öröm mindig jobban esik szívünknek, me- lyet mi szereztünk magunknak, mint a mit más okozott nekünk.

Csak az elégedetlen ember irigy.

A dicsekvő embernek az a különös tulajdonsága is van, hogy mást sohasem dicsér.

A szülő temetésénél ritkán siratjuk őt, hanem siratjuk árvait.

A dicsőséggel éppen úgy vagyunk, mint a kincs- csel minél több van, annál többet kívánunk.

Az idő szüli az embereket, — úgy mondják. Nem volna-e így helyesebb: az emberek csinálják az időt.

Az önző sohasem tud úgy elmenni valamely szép ház, vagy birtok mellett, hogy azt ne gondolná: de jó volna ez nekem!

A jó nő a családi életben a nap, a rossz nő ellen- ben a sötétség.

Azok gyakorolnak legkevésbé irtalmat, a kik leg- jobban rá vannak szorulva az irtalomra.

Jobb a hozzánk távolabb állók ítéletével törődni, mint a közelebb állókéval.

Azért van az a sok világfájdalmas ember, mert elérhetetlen cél lebeg szemük előtt.

— Rövid hírek. Kizák János kir. gör. kath. tanítóképezde tanár szobájából 2 paplant, 2 pár- nát stb. — összesen 159 kor. értékben — Lőrincz Anna nevű cseléde, ki lopás miatt már négy ízben büntetve volt, ellopott. A megszökött tolvaj ellen rendőr- ségünk körözést rendelt el. — Szeptember 28-ikán Budapesten fiatalember öngyilkosságot követett el; eleinte azt hitték, hogy dr. Sárossy Elek eperjesi ügyvéd- jelölt; most azonban megállapították, hogy az elhunyt

Mikóvnyi Aladár 30 éves, szerencsi magánhivatalnok volt. — Özv. Szuchovics Jánosné kofa ruhája a me- llettsére használt parázstól meggyuladt és a nő súlyos égési sebeket szenvedett. A kórházba szállították. — Pécsi Ottó tótsóvári erdőmérnök újevkor az állomáson 230 kor. értékű női aranyóráját elvesztette; gyanúja egy kocsisra irányul, ki az órát tőle állítólag ellopta; de ez a lopást tagadja. — A rendőrség a szekes- salgói hidat, mint a forgalomra veszélyeset, elzárta.

Közgazdaság.

A Szövetkezeti Takarékpénztár Eperjes üzleti jelentése.

Az általános szokástól eltérőleg, ezennel közre- adjuk első félv. működésünk eredményeképpen első félv. mérlegünket.

Tesszük ezt egyrészt azért, hogy igen tisztelt tagjainknak leszámoljunk tevékenységünkről; másrészt, hogy a nagyközönséget is tájékoztassuk intézetünk életképességéről, mely hivatva van az eddig is örven- detesen tapasztalt közbizalmat a jövőben fokozottabb mérvben kivívni.

Az eredmény, a kezdet nehézségei dacára, — a nélkül, hogy bennünket bárki is a szerénytelenség vádjával illethetne, — nagyon is kielégítőnek tekint- hető; mert bár a kölcsönök lebonyolításánál a lehető legnagyobb coulantériát tanúsítottuk, mégis — a tekin- télyes forgalom folytán — tisztességes hasznot értünk el, a mi a t. tagoknak, már az első félv. ered- ményeképpen, successive eszközölt törzsbetéteik után 6%-on jóval felüli kamatozást biztosít; ez a kama- tozás a II-ik félv. természetesen megfelelően emelkedik.

A legutóbbi hónapban — a Kassai Jelzálogbank és a Késmárki Bank mintájára — az életbiztosítással kapcsolatos betétüzlet kultiválását is felvettük műkö- dési körünkbe, mely célból egy előkelő biztosító- intézettel szerződünk. Ugyancsak utóbb foglalkozunk már kézilálog-üzlettel is.

Az első félv. folyamán 466 kölcsönügyet tár- gyalunk. Váltó-számunk ez idő szerint 472, kötvény- számunk 23, folyószámla-adószámunk 31; kiadtunk 145 takarékbetétkönyvecskét.

Van 695 tagunk, összesen 2304 heti egy-koronás törzsbetéttel, a mi — az ötévi befizetési kötelezett- séget tekintetbe véve — csak tőkében 599,040 korona törzsvagyonnak felel meg.

Az egyes üzletágaknál elért forgalmat és ezidő- szerinti állományt van szerencsénk az alábbiakban közölni:

Összforgalmunk volt: . . . . . 1.413,201 K. 42 fill.

I. Pénztár:

Bevétel	586,251 K. 97 fill.
Kiadás	578 365 " 09 "
Állomány	7886 K. 88 fill.

II. Törzsbetét és üzletrész:

1908. decz. 31-ikéig készpénz- ben már befizetett állomány	55,143 K. — fill.
--	-------------------

III. Takarékbetét:

Betét	259,235 K. 49 fill.
Kivét	100,212 " 20 "
Állomány	159,023 K. 29 fill.

IV. Váltó:

Leszámitolva	320,556 K. 82 fill.
Beváltva	80,594 " 66 "
Állomány	239,962 K. 16 fill.

V. Felzálog (kötvény):

Kihelyezve	58,400 K. — fill.
Beváltva	23,550 " — "
Állomány	34,850 K. — fill.

VI. Folyószámla:

Kihelyezve	55 807 K. 87 fill.
Visszafizetve	33,617 " 50 "
Állomány	22,190 K. 37 fill.

VII. Visszleszámitolás:

Leszámitolva	158,988 K. 90 fill.
Beváltva	66,169 " 90 "
Állomány	92,819 K. — fill.

VIII. Értékpapír:

Állomány: Koronajáradék-köt- vény (4000—)	3665 K. 33 fill.
---	------------------

IX. Eredmény számla:

Bevétel	12,041 K. 64 fill.
Kiadás	8265 " 16 "
Tiszta nyereség:	3776 K. 48 fill.

Eperjes, 1908. december hó 31-ikén.

Az igazgatóság.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1908. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

	Orló	Eperjes	Budapest
Orló ind.	—	6 10 r	8 50 de
Héthárs	—	6 33	9 36
Kisszeben	—	6 58	10 06
Eperjes megálló	—	7 05	10 26
Eperjes érk.	—	7 10	10 30

	Eperjes	Abos	Kassa	Budapest
Eperjes ind.	5 00	7 40 de	10 40	3 35
Abos érk.	5 33	8 12	11 05	4 00
Kassa érk.	6 05	8 40	11 30	4 37
Budapest érk.	1 00 du	1 55 du	8 45	10 20

Budapest—Eperjes—Orló:

	Budapest	Kassa	Abos	Eperjes
Budapest ind.	6 50 r	8 10 r	1 50 du	8 45
Kassa ind.	12 30 du	4 10 du	7 10	6 06
Abos ind.	12 53	4 36	7 29	6 30
Eperjes érk.	1 19	5 06	8 05	7 11

	Eperjes	Kisszeben	Héthárs	Orló
Eperjes ind.	1 30	5 20	8 25	7 36
Eperjes megálló	1 35	5 25	8 31	7 42
Kisszeben érk.	2 04	6 01	9 05	8 15
Héthárs érk.	2 22	6 24	9 30	8 38
Orló érk.	3 03	7 12	—	9 25

Eperjes—Bártfa:

	Eperjes	Bártfa
Eperjes ind.	7 55 de	1 35 du
Bártfa érk.	10 05	3 30

Bártfa—Eperjes:

	Bártfa	Eperjes
Bártfa ind.	6 00 r	1 10 du
Eperjes érk.	7 30	3 15 du

Szepesség felé indul a vonat:

	Eperjes megálló	EPERJES	Abos	Margittfalu	Szepesolvaszi	Igló	Poprád	Csorba
Hétfő, pént.	7 05 r	10 26 de	3 15 du	3 15 du	—	—	—	—
EPERJES érk.	7 10	10 30	3 20	3 20	—	—	—	—
EPERJES ind.	5 00	7 40 de	10 40	11 40	3 35	3 35 du	6 45	—
Abos érk.	5 33	8 12	11 05	12 11	4 00	4 00	7 18	—
Abos ind.	5 40	8 26	12 41	12 22	4 26	5 17	7 30	—
Margittfalu érk.	6 18	9 15	1 27	12 56	5 09	6 04	8 04	—
Gönci határ	7 00	9 55	3 10	3 10	6 45	6 45	8 55	—
Szepesolvaszi	9 20	12 05	5 15	5 15	9 10	9 10	—	—
Varadja	8 20	10 50	3 10	3 00	8 5	8 15	—	—
Igló	7 25	10 31	2 40	1 47	6 20	7 20	8 56	—
Poprád	8 20	—	4 35	2 30	7 35	10 30	10 30	—
Csorba	9 15	11 28	3 47	2 25	7 15	8 25	9 34	—
EPERJES megálló	9 08	12 12 du	4 50	3 12	8 10	—	—	—

Szepesség felől érkezik a vonat:

	Csorba	Poprád	Igló	Szepesolvaszi	Margittfalu	Abos	Abos	EPERJES
Csorba ind.	6 04 r	7 52 r	11 34 de	2 36 du	4 58 du	7 32	—	—
Poprád	6 26	8 18	12 02 du	2 59	5 25	8 00	3 35	—
Igló	7 01	9 20	1 08	3 35	6 31	9 31	4 22	—
Szepesolvaszi	7 29	9 58	1 58	4 01	7 28	10 09	5 04	—
Margittfalu	7 51	10 32	2 34	4 23	8 05	10 38	5 43	—
Abos érk.	8 22	11 20	3 19	4 54	8 49	11 16	6 34	—
Abos ind.	8 36	12 50 du	4 38	5 25	11 24	11 24	6 38	—
EPERJES érk.	9 10	1 19	5 06	5 55	11 55	11 55	7 11	—
EPERJES megálló	—	1 35	5 25	—	—	—	7 42	—

PÁSZTORY ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve. Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Eladó ház.

A Lőcsei-út 29. szám alatt levő 2 ház — egyenként is — szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Schreiber Ignác.

Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bőr és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4	40
1	48

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4	7
1	9

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Az „ALTVATER“ likörgyár GESSLER SIEGFRIED

csász. és kir. udvari szállító, József főherczeg ő fenségének kamarai szállítója, Budapest

ajánlja

„ALTVATER“ likörjét

és minden egyéb likörkészítményeit, valamint a legutóbbi termésből ezüst üstben befőtt MALNASZÖRPÖT.

Ezennel közhírré teszem, hogy férjem elhaltával czipészüzletemet továbbra is vezetni fogom, — s elfogadok mindenféle új munkát és javításokat. Kérem a nagyérdemű közönség kegyes pártfogását.

Kitűnő tisztelettel:

özv. Stehr Mórné

czipészüzlete, Fő-utca 33. szám.

Vezérügynököt és agilis ügynököket

alkalmaz egy régi, kitűnően bevezetett életbiztosító-intézet a legmagasabb javadalmazás, esetleg fixum mellett is.

Havi 400-600 koronáig terjedő, úgyszólván biztos kereset!

Óvadékképes egyének a díjak behajtására is igényt tarthatnak. Előnyben részesülnek azok, kik kizárólag ezen ágazattal kívánnak foglalkozni. A biztosítási téren nem jártasakat beoktatjuk. Megkeresések, az eddigi működés pontos megjelölésével, «Agilis 16» jelige alatt Blockner hirdetőirodájába, Budapest, IV., Sütő-utca 6. küldendők.

1540-1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. I. 895/3. sz. végzése folytán dr. Weiszer Emil ügyvéd által képviselt Dahiström Károly felperes részére, Eperjesen, 776 kor. 10 fill. tökéltetés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 812 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1908. V. I. 694/5. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Eperjesen (Kassai-út 22. sz. házban) leendő megtartására határidőül 1909. január 16-ik napjának d. u. 2 óráig kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butor s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1908. december 29. Spányi Kálmán, kir. bírósági végrehajtó.

— Dr. Vajda Géza szemorvos —

SZEMGYÓGYINTÉZETE

Miskolczon, a „szanatórium és vizgyógyintézet“ felső épületében.

Rendelés hétköznap d. e. 11 és d. u. 3 órakor.

VOZÁRI JÁNOS, KASSA, FŐ-UTCZA 110. SZÁM.

Épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalkozó.

Különleges s legújabb, pénztárbetörések elleni biztonsági villamos védőkészülékek berendezése. Telefon, villanycsengő és villámhárító stb. szerelések.

Elvállalom minden a fenti szakba vágó munkákat olcsó és pontos elkészítéssel jótállás mellett.

— Költségvetés díjtalan. —

Több kassai és vidéki monumentális s más középületek díszmunka készítője. — Saját szabadalmi rendszerű korcs- és pikkely-fodási szerkezeteknek úgy magánosok, mint a cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasút vonalai számára való szállítója.

Sárosvármegye székháza telefonhálózatának berendezője.

— 20 év óta fennálló üzlet. —

Vegyenek csak

Szt. Pétervári sárczipő

utólréhetlen a tartósságban.

Valódi háromszögű védjeggyel

csak ezen 1860 T.P.A.E.M. CNETERGYPT

Kapható: Schwarz Edénél, Eperjes.

T. cz. A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

KOVALD PÉTER és FIA BUDAPEST

cs. és kir. szabadalmazott kelme- és szörme-festő-, vegytisztító- és gőzmosó-gyárának képviselőt az itteni piacon átvettem. A mikor ezen újabb vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, számos megbízását kérem és vagyok kiváló tisztelettel:

Steinberger Ferencz

rőfös- és divatárú-üzlete, Fő-utca 101.

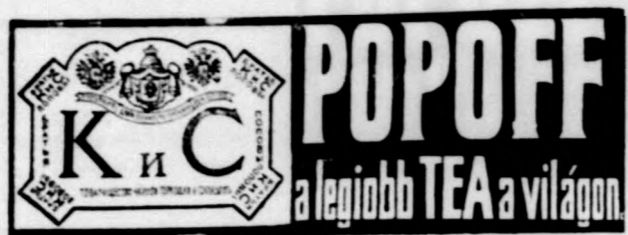
Figyelem!

Szólóoltványt, szóló-vesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

Még azokat is, a kik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, a mit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Ore az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 filléres, 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

Kárpáti

fenyő-mellczukorka

minden ilyenmű készítményt felülmúl fenyő-kivonat-tartalmánál fogva köhögés-, rekedtség-, meghülésnél.

Kapható egyedül:

WILLIGER PÁL gyógyszer-tárában

„A szerencsenhez“, Eperjes.

Egy doboz ára 50 fillér.

Óvás! Miután a kiváló jó hatású s általánosan elterjedt czukorkát utánozzák s egy fenyőczukrot igyekeznek forgalomba hozni, mely hatásában a valódi **kárpáti fenyőmellczukorkát** meg sem közelíti, csak oly dobozt fogadjunk el, mely a gyógytár címével, a „szerencsen“-nel van leragasztva s a dobozban levő használati utasításon a gyógytár képe rajta van.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle **czukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony!“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, oszúznál és meghüéseknel, bedörzsölés-keppen használva.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.**

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartalékalap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja
Fő-utca 45. (saját házában)

foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET
jelenleg **4°**-kal **netto** kamatoztat.

(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánására azonnal beküld.)

Hivatalos órák: délelőtt 8¹/₂—12-ig.
délután 2¹/₂—4 „

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39. szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet *szitárdan dolgozott* butorokból, minden, most használt fában és *styliben*, úgymint: teljes

háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből,

luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindennemű matrácokból; úgyszintén elvállalunk mindennemű *díszítési és kárpitosmunkákat* is. Továbbá nagy raktárt tartunk *szőnyegek- és függönyökben.*

Raktár előszoba- és konyhabutor-berendezésekből.

Szolgáljon továbbá a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint *teljes menasszonyi berendezéseket* úgy *helyben*, mint *vidéken*

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Speczialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített *külön osztályt*

tömörfa (massiv) butorokban,

a mennyiben egy elsőrangú tömörfa-(massiv)-butorgyárnak a *kizárólagos elárúását*, illetve *képviseletét*

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepesmegyék

részére átvettük, és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a *tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák* berendezésére.

➡ Képes árjegyzék kivanatra bérmentve. ➡

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — *Bartján*: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.